

วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปี ที่ 16 ฉบับที่ 2 เมษายน-ธันวาคม 2558

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

ISSN 1513-8410

**RAJABHAT CHIANG MAI
RESEARCH JOURNAL**

วารสารวิจัยเพื่อรับใช้สังคม

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปี 16 ฉบับที่ 2 เมษายน-ธันวาคม 2558

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย
อาจารย์ ดร.บังอร ฉัตรรุ่งเรือง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ
อาจารย์ ดร.คณิตเทพ ปิตุภูมิภาค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทาปัญญา
รองศาสตราจารย์ ธนกร ช้างน้อย
อาจารย์ ดร.นันทมน คงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรุทธิ์ บุญศรีตัน
อาจารย์ ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์
อาจารย์ ดร.มนทิพย์ ตั้งเอกจิต
รองศาสตราจารย์ สมชาย บริชาศิลป์กุล
รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม
รองศาสตราจารย์ สุวรรณ เลหาวิสุทธิ์
รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเครือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ รักดีวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มะน้อย
อาจารย์ ดร.รัฐภูมิ พรหมณะ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ ศรีชัยสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชล ผลารักษ์
อาจารย์ ดร.พลรัตน์ พันธุ์แพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทัศน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
ดร. นายแพทย์ ชูสิน สิลพัทธ์กุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณทนี สันติกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชาภพ พันธุ์แพ
อาจารย์ ทิชาวัลย์ ตีระการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภฤกษ์ ธาธาพิทักษ์วงศ์
นางณัฐยานันต์ บันเทา
นางสาวศรัญญา ไชยวงศ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
โรงพยาบาลสารภี
Hong Kong Polytech University
มหาวิทยาลัยพายัพ
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา
นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์ 0-5388-5959 โทรสาร 0-5388-5950

คำนำ FOREWORD

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อตีพิมพ์งานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา โดยบทความที่ขอรับการตีพิมพ์ในวารสารนั้นจะต้องแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่าสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้สังคมในทางที่ดีขึ้น รวมถึงแนวทางการสร้างความตระหนักและการรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชนและสังคมได้

วารสารฉบับนี้ ยังคงมุ่งมั่นเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความ องค์ความรู้ หรือข้อมูลที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ จากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ไปสู่สังคม ชุมชน ท้องถิ่น และผู้ที่สนใจทั่วไป โดยมีบทความที่หลากหลายศาสตร์ ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา การจัดการ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และศิลปวิทยาการ อาทิเช่น ด้านสุขภาพ ได้แก่ การสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ด้านชุมชนและสังคม ได้แก่ การพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มอาชีพ การศึกษาตลอดอายุขัยแม่แจ่มเพื่อใช้ในการถักนิตติ้ง กระบวนการสื่อสารพุทธธรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การพัฒนาครู ในการสร้างฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการระบบชลประทาน การจัดการสิ่งแวดล้อมพุทธศิลปกรรม ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ การจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กลองบูชา ซึ่งบทความต่างๆ เหล่านี้ยังคงได้รับการพิจารณาและผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างเข้มข้นดังเช่นที่ผ่านมา

กองบรรณาธิการขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่ได้ส่งบทความเข้ามาขอรับการตีพิมพ์ในวารสาร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความในวารสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นเป้าหมายตามที่ได้ตั้งเอาไว้ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการของประเทศไทยต่อไป

กองบรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

5	การศึกษาจัดการสิ่งแวดล้อมพุทธศิลปกรรมภายในวัด เขตอำเภอเมือง ในจังหวัดเชียงใหม่ เสาวภา มณีเชษฐา
17	กลองบูชาในสังคมและวัฒนธรรมของชาวเชียงใหม่ พรสวรรค์ จันทะวงศ์
29	การพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มอาชีพบ้านหนองกะโห้ อำเภอเมืองตาก ยุพรัตน์ จันทรแก้ว
45	การศึกษาผลดลยจากแม่แจ่มเพื่อประยุกต์ใช้ในการถักนิตติ้ง จินตนา อินภักดี
61	การบริหารจัดการระบบชลประทานเชิงพุทธบูรณาการ: กรณีศึกษาโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ภัทรี ดวงจิตร
75	รูปแบบและกระบวนการสื่อสารพุทธธรรม ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของพระสงฆ์ในสังคมไทย พระมหาธนิต สิริวัฒนโน
87	การพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มจุลินท์ แพงศิริ
97	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย พงษ์ศิริ จิตบาน
111	รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน เชาวฤทธิ์ ขจรพงศ์ศิริติ
123	การพัฒนาคู่มือในการสร้างฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนการสอน สำเนา หมื่นแจ่ม

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

Vol. 16 No. 2 April-December 2015

รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน

.....

**THE EDUCATIONAL MANAGEMENT MODEL OF
CHILD DEVELOPMENT CENTER UNDER
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN NAN PROVINCE**

.....

เชาวฤทธิ์ ขจรพงศ์กิริติ

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน

THE EDUCATIONAL MANAGEMENT MODEL OF CHILD DEVELOPMENT CENTER UNDER SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN NAN PROVINCE

เชาวฤทธิ์ ขจรพงศ์กิริติ

สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

ดุษฎีนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร จำนวน 358 คน ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน จากผู้เชี่ยวชาญ ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดน่าน จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าการสักระยะปัจจัย (Factors Analysis) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยวิธีหมุนแกน (Varimax) เพื่อกำหนดเป็นปัจจัย (Components)

ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน มีอยู่ 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และการจัดประสบการณ์ มี 48 องค์ประกอบ ปัจจัยที่ 2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มี 25 องค์ประกอบ ปัจจัยที่ 3 ด้านบุคลากรการเงินและพัสดุ มี 12 องค์ประกอบ ปัจจัยที่ 4 ด้านการจัดประสบการณ์ มี 13 องค์ประกอบ ปัจจัยที่ 5 ด้านโภชนาการ สุขอนามัย มี 10 องค์ประกอบ และปัจจัยที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล มี 10 องค์ประกอบ

2. รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยรูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สำคัญ 6 ปัจจัย ที่มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

This dissertation was intended to develop the educational management model of child development center under subdistrict administrative organization in Nan province. And examined the possible adoption of the educational management model of child development center under subdistrict administrative organization in Nan province. The sample consisted of 358 personnel in subdistrict administrative organization in Nan province included Chief Executive of subdistrict administrative organization, Chairman of subdistrict administrative organization, Permanent of subdistrict administrative organization, Director of Education Religious and Culture division and Chief of child development center. To examine the possible adoption of the educational management model of child development center under subdistrict administrative organization in Nan province by five experts.

The instruments used to collect data included an interview and questionnaire. Data analysis were using computer programs for the extraction factors (Factors Analysis), correlation coefficient between variables, confirmatory factor analysis by axial rotation method (Varimax) to determine the factors (Components).

The results of study found that:

1. The educational management model of child development center under subdistrict administrative organization in Nan province, in the opinion of personnel of subdistrict administrative organization in Nan province were six factors, including the first factor; the participation and support of all sectors and experience with 48 components. The second factor; the premises and environment with 25 components, the third factor; personnel, finance and procurement were 12 elements. The fourth factor; experienced were 13 elements The fifth factor; nutrition, hygiene with 10 elements and the sixth factor; measurement and Assessment with 10 elements.

2. The educational management model of child development center under subdistrict administrative organization in Nan province were the format consists of management patterns of child development center at six key elements, that were reasonably accurate as possible, and could put to practical used. This was consistent with the conceptual framework as the theory of research.

Keywords: Educational Management Model of Child Development Center, Management Model of Child Development Center

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยที่มีคุณภาพ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ การพัฒนาคนไทยให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่ง คือ กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งพัฒนาคน พัฒนาชาติ ดังที่ มาตรา 24 (5) ได้กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” และมาตรา 30 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” หากวิเคราะห์ข้อความดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นการกิจของทุกคน กล่าวคือ ผู้สอนต้องสามารถนำกระบวนการวิจัยเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ สามารถนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีการสังเกต คิดค้น หาคำตอบ และตัดสินใจในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง (อ่ำรุ่ง จันทวานิช, 2547)

หลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรในระดับท้องถิ่น ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งมีอิสระในการเป็นผู้นำกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบบริการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและตรงกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น (รุ่ง แก้วแดง, 2549; สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543; วิทยากร เชียงกูล, 2547) ปัจจุบันรัฐบาลได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้เอง โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจัยที่ทำให้องค์กรการบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจ มีหลายปัจจัย เช่น ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยคณะบุคคล และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง การพัฒนาทีมงานภายในโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่ถูกต้องในการบริหารเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ โดยระบบต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีความพร้อม และมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบข้อมูล ระบบประกันคุณภาพ การรวมพลังของสถานศึกษาในรูปเครือข่าย ก้าวไปพร้อมกันและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกล้าคิดด้วยตนเอง มีคุณธรรม ยุติธรรม และมีความโปร่งใส เป็นนักประสานงานที่ดี คิดกว้าง มองไกล เป็นผู้นำด้านการคิดวิเคราะห์ และเข้าใจสภาพบริบทของตนเองให้ชัดเจน มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) มียุทธศาสตร์แห่งความสำเร็จ คือ มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา และร่วมภาคภูมิใจ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นพลวัต มีการประเมินผลปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานเป็นระยะ (กรมวิชาการ, ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ, 2545) สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา และสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วิชาการ อาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550ก)

จากข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน และข้อมูลของผู้นำเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดน่าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดน่าน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2556) จังหวัดน่าน ประกอบไปด้วย 17 อำเภอ มีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 86 แห่ง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 271 แห่ง โดยสังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบล 226 แห่ง และสังกัดเทศบาล จำนวน 45 แห่ง มีจำนวนเจ้าหน้าที่ 643 คน ประกอบไปด้วย หัวหน้าศูนย์ 103 คน พนักงานจ้างทั่วไป 36 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 506 คน และมีเด็กเล็กจำนวน 10,580 คน

ปัญหาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ยังไม่เคยจัดการศึกษาและยังไม่มี การจัดโครงสร้างองค์การ เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการบริหารและการจัดการศึกษา (กมล สุตประเสริฐ, 2544) โดยพบว่าปัญหาด้านบุคลากร คือ 1) ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาโดยตรง หลายแห่งยังขาดหัวหน้าฝ่าย/ผู้อำนวยการกองการศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรง 2) ขาดบุคลากรมีอาชีพที่จะดำเนินการด้านการจัดการศึกษา 3) บุคลากรทางการศึกษามีคุณสมบัติไม่ตรงตามข้อกำหนด โดยเฉพาะบุคลากรสายครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา 4) บุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการจัดการศึกษา 5) ขาดเอกภาพและความต่อเนื่องในการบริหารงาน มีการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย 6) ขาดที่ปรึกษาในการจัดการศึกษา เนื่องจากการจัดตั้งสถานศึกษาเป็นงานใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปัญหาด้านสภาพแวดล้อม คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นมีเจตคติที่ไม่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การเมืองต่างขั้วเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน 3) ค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) นักการเมืองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา 5) ความขัดแย้งและความเป็นเอกภาพทางการเมือง เช่น มีการแข่งขันทางการเมืองสูง มีการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย ส่วนปัญหาด้านการถ่ายโอนการศึกษา คือ 1) ฝ่ายการเมืองไม่มุ่งมั่นในการถ่ายโอนการศึกษา 2) ต้นสังกัด/กระทรวงศึกษาธิการไม่ต้องการกระจายอำนาจ 3) ผู้บริหารบางส่วนกลัวสูญเสียอำนาจ 4) ผู้บริหารและครู ไม่ต้องการอยู่ภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ผู้บริหารและครู ไม่มั่นใจความพร้อมด้านงบประมาณ 6) ผู้บริหารและครู ไม่มั่นใจความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ และสวัสดิการ เมื่อมีการถ่ายโอน 7) ผู้บริหารและครู ไม่มั่นใจในระบบการบริหารงานบุคคล 8) ผู้บริหารและครู ไม่มั่นใจความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9) ผู้บริหารและครูกลัวการตรวจสอบการถูกร้องเรียน 10) ขาดการประชาสัมพันธ์หลักการแนวปฏิบัติในการถ่ายโอน 11) ขาดระบบที่จะทำให้ผู้บริหารและครูกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรึกษาหารือและแก้ปัญหาร่วมกันอย่างเปิดเผย โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย คือ 1) ควรมีการวิจัยและพัฒนาระบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ควรมีการวิจัยและนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550ข) และปัญหาที่ส่วนกลางยังเป็นผู้กำหนดและควบคุมหลักสูตรการเรียนการสอนค่อนข้างมาก แม้ว่าจะมีการผ่อนคลายเป็นให้สถานศึกษามีโอกาสพัฒนาหลักสูตร และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ก็ตาม ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชน ทั้งในเรื่องของการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมติดตามผล การระดมสรรพกำลังของหน่วยงานเพื่อการศึกษายังเป็นไปอย่างไม่มีระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกิดความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสของการได้รับการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา ปัญหาขาดแคลนหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารทางวิชาการ คู่มือการจัดทำหลักสูตร การผลิตสื่อ การจัดการเรียนการสอน ขาดแคลนหนังสือ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการ แหล่งการเรียนรู้มีไม่เพียงพอและอยู่ห่างไกล ขาดแผนพัฒนาครูและบุคลากรที่ชัดเจน ขาดการแนะนำนิเทศ ช่วยเหลือและติดตามผลการดำเนินงาน (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2550; พินสุดา สิริธรรังศรี, 2541)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงสนใจ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ได้นำผลการวิจัยไปปรับใช้เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่านต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน
2. เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบของการวิจัยเป็นการวิจัยแบบวิธีผสม (Mixed Methods) ทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีแบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียวที่ศึกษาภาวะการณ์โดยไม่มี การทดลอง (The One Shot, Non Experimental Case Study Design) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ดำเนินการ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดน่าน ทั้งศูนย์ ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง สถานที่ทำงาน เป็นแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน ในข้อข้อย่อย 9 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3. ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ 4. ด้านโภชนาการ 5. ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก 6. ด้านการจัดประสบการณ์ พัฒนาผู้เรียน 7. ด้านการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน 9. ด้านบุคลากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ด้วยตนเอง เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นของรายการสัมภาษณ์ เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบและ รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน 9 ด้าน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดน่าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล 84 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 84 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 84 คน ผู้อำนวยการ กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 84 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก 102 คน รวมทั้งหมด 438 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ทำการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 69 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 69 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 69 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 69 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก 82 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 358 คน จากนั้นทำการสุ่มในแต่ละกลุ่ม โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงาน ในตำแหน่ง ตำแหน่งหน้าที่อื่นๆ ก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ในข้อข้อย่อย 9 ด้าน มีข้อความถามจำนวน 157 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน 9 ด้าน เป็นคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองบางส่วน และส่งทางไปรษณีย์ตอบรับบางส่วน และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนทั้งหมด 358 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ในข้อข้อย่อย 9 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาการสักระยะปัจจัย (Factors Analysis) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยวิธีหมุนแกน (Varimax) เพื่อกำหนดเป็นปัจจัย (Components)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน 9 ด้าน วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นของข้อเสนอแนะ

2.2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดน่าน ทั้งศูนย์ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งสถานที่ทำงาน เป็นแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน เป็นคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มสัมมนา พร้อมทั้งทำการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ตามข้อมูลรายบุคคล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน วิเคราะห์ความถี่ของปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และการจัดประสบการณ์ ปัจจัยที่ 2 ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่ 3 ด้านบุคลากรการเงินและพัสดุ ปัจจัยที่ 4 ด้านการจัดประสบการณ์ ปัจจัยที่ 5 ด้านโภชนาการ สุขอนามัย ปัจจัยที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผลคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน 6 ปัจจัย วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นของข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน พบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่

ปัจจัยที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และการจัดประสบการณ์ มี 48 องค์ประกอบ

ปัจจัยที่ 2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มี 25 องค์ประกอบ

ปัจจัยที่ 3 ด้านบุคลากรการเงินและพัสดุ มี 12 องค์ประกอบ

ปัจจัยที่ 4 ด้านการจัดประสบการณ์ มี 13 องค์ประกอบ

ปัจจัยที่ 5 ด้านโภชนาการ สุขอนามัย มี 10 องค์ประกอบ

ปัจจัยที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล มี 10 องค์ประกอบ

เมื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 5 คน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่ารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่านที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย

การอภิปรายผล

รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และการจัดประสบการณ์ มี 48 องค์ประกอบ ซึ่งอาจเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2550) ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 80 (4) ว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม โดยส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และมาตรา 281 ที่ว่ารัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ และมาตรา 289 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาและจัดการฝึกอบรม และการฝึกอาชีพ

ตามความเหมาะสม และตามความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

2. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มี 25 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2550) ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 80 (4) รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม โดยส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 281 รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ อีกทั้งในมาตรา 283 ยังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย

3. ด้านบุคลากรการเงินและพัสดุ มี 12 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศและต่างประเทศที่มีสาระสำคัญ ดังนี้ การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยหลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เช่นเดียวกันกับการจัดการศึกษาของรัฐที่ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมายความว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หลักการที่สำคัญ ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐประกาศว่า เป็นการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องทั่วถึง ประชาชนมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ จะต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม หรือความบกพร่องทางการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น 3) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 4) ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และยังคงสอดคล้องกับ อัครเดช วรหาญ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นต่อความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับสูง ทั้งด้านบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ

4. ด้านการจัดประสบการณ์ มี 13 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะและวิธีการจัดการศึกษาคือการถ่ายโอน การศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีความเห็นของนักการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการจัดการศึกษา ดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดการศึกษาได้ 2 ลักษณะ คือ การจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเองหรือขยาย หรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษา จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่มีความพร้อมเหมาะสม และมีความต้องการภายในท้องถิ่น อาจแยกได้เป็น 4 กรณี คือ

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อน จัดตั้งสถานศึกษาเพื่อให้จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่กำหนด 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้ว จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเพิ่มเติม โดยให้สถานศึกษาใหม่จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่จัดอยู่แล้วในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น 3) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้ว จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเพิ่มเติม โดยสถานศึกษาใหม่จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่แตกต่างไปจากระดับและประเภทที่จัดอยู่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น 4) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้จัดตั้งสถานศึกษาเพิ่มเติมหรือขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษาจัดการศึกษาในระดับและประเภทที่มีความพร้อมเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

5. ด้านโภชนาการ สุขอนามัย มี 10 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการศึกษาลดตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาสิทธิและหน้าที่ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

6. ด้านการวัดและประเมินผล มี 10 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับการกระจายอำนาจด้านวิชาการและหลักสูตร ทุกประเทศมีการส่งเสริมการศึกษาลดตลอดชีวิต เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกประเทศต่างก็มีทิศทางการกระจายอำนาจที่ให้อิสระแก่สถานศึกษาในการปรับปรุงแบบแผนการเรียนการสอนและเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีการประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทั้งในรูปแบบการประเมินภายในและการประเมินภายนอก (รุ่ง แก้วแดง, 2549) หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาของทุกประเทศ ยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความเป็นประชาธิปไตย หลักความเป็นกลางทางการเมือง หลักความเป็นมืออาชีพ หลักคุณประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน หลักความเสมอภาคและเป็นธรรม หลักคุณภาพและประสิทธิภาพ หลักธรรมาภิบาล ทำให้หลักการบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนักการศึกษามืออาชีพดูแลการจัดการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2549) กำหนดระเบียบควบคุมมาตรฐาน ควบคุมไปกับระบบส่งเสริมสนับสนุน และประกันความเสมอภาคด้านคุณภาพการศึกษาและยังสอดคล้องกับกรอบโรงเรียนอนาคตของฟินแลนด์ สิริธรงค์ศรี (2541) และอุทัย บุญประเสริฐ (2549) กล่าวว่าโรงเรียนแห่งอนาคตประกอบด้วย กรอบงานหลัก 4 ประการคือ 1) กรอบงานทรัพยากร (Resources Framework) 2) กรอบงานความรับผิดชอบและการตรวจสอบ (Accountability Framework) 3) กรอบงานหลักสูตร (Curriculum Framework) และ 4) กรอบงานบุคลากร (People Framework) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนริศนันท์ เดชสุระ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการบริหารความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน และจังหวัดต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบท และสถานการณ์ในปัจจุบันของแต่ละหน่วยงานและสถานศึกษา โดยปรับปรุงและองค์ประกอบให้เหมาะสมกับจังหวัดและภาคต่างๆ ของประเทศไทย

1.2 เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร โดยกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สนใจ สามารถนำการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบท และสถานการณ์ในปัจจุบันของแต่ละหน่วยงาน

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่สนใจ สามารถนำการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบท และสถานการณ์ในปัจจุบันของแต่ละหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 ควรทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.3 ควรทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยที่ใกล้เคียงกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กมล สุดประเสริฐ. 2544. รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ. กรุงเทพฯ: พรินทวนกราฟฟิค.
- กรมวิชาการ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ. 2545. แนวทางในการพัฒนาบุคลากรแกนนำในสถานศึกษาเพื่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. กรุงเทพฯ: ศูนย์สมานาตพรว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. คู่มือการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นริศนันท์ เดชสุระ. 2552. รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. คุชชินนิพนธ์ สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต ฤทธิธรรณ. 2550. รายงานผลการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พิณสุตา สิริธรรณ. 2541. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เซเวนพรีนติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- รุ่ง แก้วแดง. 2549. 2549 ก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: รายงานการปฏิบัติงาน 9 เดือน 9 หน่วยงาน ในปี 2548. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- วิทยากร เชียงกุล. 2547. การปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.ริ้นท์.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. 2550. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับ การประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. 2546. การบริหารแบบกระจายอำนาจ: โรงเรียนพร้อมหรือยัง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2544. การปฏิรูปการศึกษาไทย .. ในมุมมองประชาชน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550ก. ร่าง กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- _____. 2550ข. รายงานผลการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- อัครเดช วรหาญ. 2549. ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำรุง จันทวานิช. 2547. นโยบายส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ศูนย์สาธิตปราชญ์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2549. การสังเคราะห์รายงานวิจัย การกระจายอำนาจทางการศึกษา ใน 8 ประเทศ. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

Vol. 16 No. 2 April-December 2015

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

ศ.ดร.กิตติชัย วัฒนานิก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.นิวุฒิ หวังชัย	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ศ.ดร.มนัส สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พหล ศักดิ์คะทนต์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ศ.ดร.อารี วิบูลย์พงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.อำนวยการ ขนุนไทย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.ดร.สายสมร ล้ายอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกสุม สายใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
รศ.ดร.อวรณ์ โสภาสพัฒนกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
รศ.ดร.วิบูลย์ รัตนพานนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.กรรณิกา เจริญชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ทพ.ดร.สุรสิงห์ วิศรุตรัตน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
รศ.ดร.ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ดร.นพ.ชูสิน สีลพัทธ์กุล	โรงพยาบาลสารภี
รศ.ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุลรัตน์ สิทธิพงศ์	โรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์
รศ.เพทาย พงษ์เพียรจันทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รศ.ดร.ธวัชชัย รัตนขลเศ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณทนี สันติกุล	Hong Kong Polytech University
อ.ดร.ธนะชัย พันธุ์เกษมสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Professor Andreas Zins	Vienna University
อ.ดร.วรรณพร ทะพิงค์แก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุษบา สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
รศ.ดร.พัชรินทร์ ระเบียบ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกศล มีคุณ	สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
รศ.ธีรภัทร วรรณฤมล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณภา ศิลปอาษา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
รศ.ดร.รวี ลงกานี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ร.ท.หญิง ดร.เกดศิริ เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่
ผศ.ดร.ชิตชล ผลารักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.นิเวศน์ อรุณเบิกฟ้า	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ธนกร ชำนาญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ดนุลา จามจุรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.พงษ์แก้ว อุดมสมุทรศิริ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ปรีชา เจริญเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ศรัณย์ นักรบ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อ.ดร.ปฐมมาตี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเครือ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร
อ.ดร.พนม กุณาวงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.รจนา ขึ้นศิริกุลชัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
รศ.ดร.พิศิษฐ์ สิงห์ใจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุดาร์ตน์ สิทธิสมบัติ	มหาวิทยาลัยเนชั่น
รศ.ดร.พัชรา ดันติประภา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.วรัชต์ มัชฌิมบุรุษ	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.คณิเทพ ปิฎกมุนีนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.รัฐภูมิ พรหมณะ	มหาวิทยาลัยพะเยา
รศ.ไพรัช ตระการศิริรินทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผศ.ดร.วัชรพงษ์ ธีชัยพงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ธนา ปิงเมือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.อดิศักดิ์ ธีรานุพัฒนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.วรัทยา แจ่มกระจ่าง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.สนิท สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.อรชร มณีสงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ศุภกฤษ เมธีโกคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.เดชา ทาปัญญา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พวงพยอม ชิตทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.นันทมน คงเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กมลณัฐ พลวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.ปฐม บุษกรรัตน์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.มนทิพย์ ตั้งเอกจิต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จิตติมา กตัญญู	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.สมชาย ปรีชาศิลปกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จตุพร เสถียรคง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.สุวรรณา เลหาวิสุทธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม

โดยมีเป้าหมายและขอบเขต (Aim and Scope) ที่รับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชน และท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบทางด้านการวิจัยที่บ่งชี้สภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ ชุมชน และสังคม เป็นงานวิจัยที่มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับของสังคม และงานวิจัยที่ใช้องค์ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น หรือสามารถคาดการณ์ ประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง และเสนอแนวทางการพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่นให้ยั่งยืน

รูปแบบของวารสาร

- กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม
- บทความที่ตีพิมพ์ต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ บทความละ 2 ท่าน

รูปแบบการเขียนบทความ/บทความวิจัย

กองบรรณาธิการได้กำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับไว้ให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทางในการส่งต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ลง “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” และกองบรรณาธิการสามารถตรวจสอบต้นฉบับก่อนการตีพิมพ์ เพื่อให้วารสารมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ โดยวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2556-มีนาคม พ.ศ.2557 จะเป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยการกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Aims & Scope) ที่จะตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน โดยเนื้อหาของบทความควรจะนำเสนอให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ในบทนำ ที่มาของปัญหา)
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย (มีผู้แต่งร่วมเป็นภาคเอกชนหรือตัวแทนชุมชน)
- กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (วิธีการทดลอง บทสรุปเชิงเสนอแนะ)
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น (ทฤษฎีและกรอบแนวคิด)
- การคาดการณ์สิ่งที่ตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว (ข้อเสนอแนะหลังบทสรุป)
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)
- แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)

การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการพิมพ์

1. ตัวอักษร : ใช้ตัวอักษร Angsana New โดยชื่อบทความใช้อักษรตัวหนา ขนาด 20 pt ชื่อผู้เขียนและหัวข้อหลักใช้อักษรตัวหนา ขนาด 18 pt และเนื้อเรื่องใช้อักษรตัวปกติ ขนาด 16 pt
2. การตั้งค่าหน้ากระดาษ : บนและซ้าย ขนาด 1.5 นิ้ว ล่างและขวา ขนาด 1 นิ้ว
3. ความยาวของเนื้อหา : ไม่เกิน 15 หน้า รวมตารางรูปภาพ และเอกสารอ้างอิง
4. รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในเนื้อเรื่องภาษาไทย :
 - ชื่อวิทยาศาสตร์ คำขึ้นต้นให้อักษรตัวใหญ่ และใช้ตัวอักษรเอียง เช่น *Uglena acus*
 - ชื่อเฉพาะให้ขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ทุกคำ เช่น Berdmann, Lemmermann
 - ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกวงเล็บให้ใช้ตัวเล็ก เช่น random complete block design
 - ตัวย่อให้อักษรตัวใหญ่ทั้งหมด และควรมีคำเต็มบอกไว้ในการใช้ครั้งแรก เช่น (random complete block design, RCBD)

การเรียงลำดับเนื้อหา

1. ชื่อเรื่อง (Title) : ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษเฉพาะตัวอักษรแรกของชื่อเรื่องเท่านั้นที่ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) นอกนั้นใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะ
2. ชื่อผู้วิจัย : เฉพาะผู้วิจัยหลักให้พิมพ์ด้วยตัวหนา โดยระบุสถานที่ทำงานหรือหน่วยงานที่สังกัด และอีเมล
3. บทคัดย่อ (Abstract) : (ภาษาไทยก่อนและตามด้วยภาษาอังกฤษ) เป็นการสรุปสาระสำคัญ ประเภทวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยที่กระชับและชัดเจน ระบุนิยามศัพท์ที่สำคัญ ใช้ภาษารัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และเป็นร้อยแก้ว ไม่แบ่งเป็นข้อๆ โดยบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษขนาด A4 และให้ระบุคำสำคัญ (keywords) ไว้ท้ายบทคัดย่อในแต่ละภาษา
4. บทนำ (Introduction) : ให้เขียนอธิบายปัญหา วัตถุประสงค์ และการตรวจสอบเอกสาร
5. ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) : อธิบายถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองและอธิบายวิธีการศึกษาทดลอง
6. ผลการวิจัย (Results) : การเขียนเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและแสดงการวิจัยถึงผลที่ชัดเจน หากมีตารางกราฟ หรือรูปภาพ ให้มีเนื้อหาหรือวิธีการอธิบายประกอบ
7. การอภิปรายผล (Discussions) : การเขียนอภิปรายผลการศึกษา เป็นการชี้แจงผลการวิจัยว่าตรงตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้อื่นที่มีอยู่ก่อนหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุผลใดเปรียบเทียบหรือตีความเพื่อเน้นความสำคัญของงานและสรุปให้เข้าใจง่ายที่สุด
8. บทสรุปหรือข้อเสนอแนะ (Conclusion or Suggestions) : ให้เขียนสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัยว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเน้นถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งในสาระสำคัญ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
9. กิตติกรรมประกาศ หรือคำขอบคุณ (Acknowledgement) : อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ โดยเป็นการแสดงความขอบคุณผู้ช่วยเหลือในงานวิจัยแต่ไม่ได้เป็นผู้ร่วมในงานวิจัย

รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง

การอ้างอิงแบบแทรกปนไปกับเนื้อหา : เนื้อหาบทความใช้ระบบการอ้างอิงแบบนามปี (ชื่อ-นามสกุลของผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์) ตัวอย่างเช่นลมูล รัตตากร (2529) ได้กำหนดคุณสมบัติของ.....

เอกสารอ้างอิง : การเขียนเอกสารอ้างอิงให้เรียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดตามลำดับอักษรตัวแรกของรายการที่อ้างอิง โดยเรียงลำดับแบบพจนานุกรม และให้เรียงภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ มีรูปแบบการเขียน ดังนี้

1. หนังสือ

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อหนังสือ.** ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

Courtney, T. K. 1965. **Physical Fitness and Dynamic Health.** New York: McGraw-Hill Inc.

2. วารสาร

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. **ชื่อวารสาร** (ชื่อเต็มหรือย่อก็ได้). ปีที่ (ฉบับที่): เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสิ้นสุด.

ไพฑูรย์ สีนารัตน์. 2531. การปฏิรูปหลักสูตรมหาวิทยาลัยในประเทศที่กำลังพัฒนา. **อุดมศึกษา.** 13 (34): 14-20.

Elmastas, M., O. Isildak, I. Turkekal and N. Temar. 2007. Determination of antioxidant activity and antioxidant compounds in wild edible mushroom. **Food Composition and analysis.** 20: 337-345

3. วิทยานิพนธ์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ.** ระดับวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ คณะ สถาบัน การศึกษา.

ยุริพรรณ แสนใจยา. 2545. **แนวทางการพัฒนาไร้อาสุวิฟูห์ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

4. เอกสารวิชาการอื่นๆ

ชื่อ สกุล ผู้เขียนหรือหน่วยงาน. ปีที่พิมพ์. **ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ.** ประเภทของเอกสาร. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดพิมพ์. สถานที่พิมพ์.

คณะกรรมการอำนวยการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย. 2549. **คู่มือคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์.** สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อเรื่อง.** (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: ชื่อ website (วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล)

วิจารณ์ พานิช. 2554. **วิชาการรับใช้สังคม.** (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.gotoknow.org/posts/440436> (27 เมษายน 2556)

การส่งต้นฉบับ

1. ผู้ส่งบทความจะต้องทำหนังสือนำส่ง พร้อมทั้งระบุชื่อ-สกุล หมายเลขโทรศัพท์ และอีเมล โดยทางกองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่จะติดต่อกลับไป เพื่อแจ้งผลการพิจารณา

2. จัดส่งต้นฉบับที่พิมพ์ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่น CD บันทึกข้อมูล ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมาที่

กองบรรณาธิการ “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่”

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

หรือเว็บไซต์ <http://www.research.cmru.ac.th>

การประเมินบทความต้นฉบับ

ต้นฉบับจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 2 ท่านต่อเรื่อง โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะเป็นผู้สรรหา เพื่อรับการประเมิน กรณีมีการแก้ไขสถาบันวิจัยและพัฒนาจะส่งผลการอ่านประเมินคืนผู้เขียนให้เพิ่มเติม แก้ไข หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ

1. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เนื้อหาบทความที่ปรากฏในวารสารเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาด อันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์
3. ในกรณีเป็นบทความที่ส่งมาจากบุคคลภายนอก จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประเมิน และกลั่นกรองบทความจำนวน 3,000 บาท

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14

เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์ 0-5388-5959 โทรสาร 0-5388-5950